

Mgr. MARIE BENEŠOVÁ
MINISTRYNĚ SPRÁVEDLNOSTI ČR

Praha 9. srpna 2023
Č.j. MSP-578/2020-ODKA-SPZ/6
Počet listů: 2
Přílohy: 1

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. P. Š. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- trestní spis OS Břeclav sp. zn. 21 T 99/2019
- kopie usnesení KS v Brně ze dne 2. 6. 2020, č. j. KSBR 33 INS 13343/2018-25
- detail insolvenčního řízení obv. P. Š. z insolvenčního rejstříku

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch obviněného P. Š.

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 7. 2020, č. j. 8 To 132/2020-595.

Postup před vydáním napadeného rozhodnutí

- 1 Rozsudkem Okresního soudu v Břeclavi ze dne 9. 1. 2020, č. j. 21 T 99/2019-551, byl obviněný P. Š. uznán vinným přečinem podvodu dle § 209 odst. 1 odst. 3 písm. b) trestního zákoníku a dále přečinem poškození cizích práv podle § 181 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Za výše uvedené trestné činy byl obviněnému P. Š. podle § 209 odst. 3 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 12 měsíců, jehož výkon byl dle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let a šesti měsíců. Rozsudkem dále byli podle § 229 odst. 1 trestního řádu poškození M. S., M. J., J. K. a právnická osoba Q., odkázáni se svými uplatněnými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

- 2 Ve vztahu k výroku o náhradě škody nalézací soud v odůvodnění rozsudku konstatoval, že provedeným dokazováním bylo zjištěno, že ve vztahu k obviněnému P. Š. probíhá u Krajského soudu v Brně insolvenční řízení pod sp. zn. KSBR 33 INS 13343/2018, v jehož rámci bylo usnesením ze dne 13. 5. 2019 mimo jiné schváleno oddlužení obviněného. Toto řízení doposud nebylo skončeno. Nalézací soud tak nemohl v adhezním řízení rozhodnout o přiznání náhrady škody. Poškozené proto musel s jejich nároky podle § 229 odst. 1 trestního řádu odkázat na řízení ve věcech občanskoprávních.
- 3 Rozsudek soudu prvního stupně napadla v zákonné lhůtě odvoláním poškozená právnická osoba Q., která namítala, že svůj nárok na náhradu škody uplatnila řádně a včas. V odvolání dále uváděla, že nesouhlasí se závěry soudu nalézacího, který neuložení povinnosti k náhradě škody obviněnému odůvodnil odkazem na ustanovení § 140b zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a jeho přednostním uplatněním oproti § 228 odst. 1 trestního řádu.

Napadené rozhodnutí

- 4 Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 7. 7. 2020, č. j. 8 To 132/2020-595, který nabyl právní moci dne 7. 7. 2020, byl podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 trestního řádu zrušen z podnětu odvolání poškozené právnické osobě Q. ve výroku o náhradě škody ohledně poškozené právnické osobě Q. rozsudek Okresního soudu v Břeclavi ze dne 9. 1. 2020, č. j. 21 T 99/2019-551, v trestní věci obviněného P. Š. a za podmínek uvedených v ustanovení § 259 odst. 3 trestního řádu bylo nově rozhodnuto tak, že podle § 228 odst. 1 trestního řádu bylo obviněnému P. Š. uloženo, aby zaplatil na náhradě škody poškozené právnické osobě Q., částku 105.480,06 Kč + 92.775,96 Kč. Podle § 229 odst. 2 trestního řádu byla poškozená právnická osoba Q. odkázána se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
- 5 Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že soud prvního stupně pochybil, když poškozené právnické osobě Q. nárok na náhradu škody nepřiznal a odkázal ji podle § 229 odst. 1 trestního řádu na řízení ve věcech občanskoprávních. V odůvodnění svého rozsudku především poukázal na znění insolvenčního zákona, který neobsahuje žádné omezení ve vztahu k trestnímu řízení o náhradě škody. V této souvislosti dospěl krajský soud k závěru, že pokud je obviněný dlužníkem a probíhá ohledně jeho majetku insolvenční řízení, není to překážkou pro rozhodnutí o náhradě škody podle § 228 trestního řádu. Obdobně je také dle názoru krajského soudu nerozhodné, zda poškozená osoba vystupovala v insolvenčním řízení jako účastník.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 6 Podle § 109 odst. 4, 5 insolvenčního zákona účinky zahájení insolvenčního řízení nastávají okamžikem zveřejnění vyhlášky, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku, a trvají až do skončení insolvenčního řízení.
- 7 Podle § 140b insolvenčního zákona platí, že nejde-li o řízení uvedená v § 140a tohoto zákona, nelze v jiných soudních nebo rozhodčích řízeních po dobu, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, rozhodnout o pohledávkách a jiných právech týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou, nebo na které se v insolvenčním řízení pohlíží jako na přihlášené, anebo o pohledávkách, které se v insolvenčním řízení neuspokojují;

to neplatí, jde-li o pohledávky věřitelů na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka.

- 8 Podle § 228 odst. 1 trestního řádu odsuzuje-li soud obviněného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu nebo kterým se na úkor poškozeného bezdůvodně obohatil, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3 trestního řádu), nestanoví-li tento zákon jinak; nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obviněnému vždy povinnost k náhradě škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení, jestliže je výše škody nebo rozsah bezdůvodného obohacení součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obviněný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno.
- 9 Podle § 229 odst. 2 trestního řádu odkáže soud poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem se zbytkem jeho nároku, jestliže mu nárok z jakéhokoli důvodu přizná jen zčásti.
- 10 Podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 trestního řádu odvolací soud zruší napadený rozsudek také, je-li rozhodnutí o uplatněném nároku poškozeného v přezkoumávané části rozsudku nesprávné. Jestliže je vadná jen část napadeného rozsudku a lze ji oddělit od ostatních, zruší odvolací soud rozsudek jen v této části, zruší-li však, byť i jen zčásti, výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad.

Posouzení předmětné věci

- 11 Jak je zřejmé z trestního spisu a z insolvenčního rejstříku, usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 13. 5. 2019, č. j. KSBR 33 INS 13343/2018-B-11, bylo rozhodnuto o zjištění úpadku obviněného a povolení oddlužení. Týmž dnem nastaly zveřejněním rozhodnutí o úpadku v insolvenčním rejstříku jeho účinky.
- 12 Dne 2. 6. 2020 rozhodl Krajský soud v Brně usnesením č. j. KSBR 33 INS 13343/2018-B-25 tak, že zrušil oddlužení obviněného a současně prohlásil konkurz na jeho majetek; účinky usnesení nastaly okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku. Předmětné rozhodnutí nabylo právní moc dne 1. 7. 2020.
- 13 V předmětné věci se poškozená společnost v souladu s § 43 odst. 3 trestního řádu řádně a včas připojila s nárokem na náhradu škody. Okresní soud v Břeclavi rovněž uznal obviněného P. Š. vinným pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu.
- 14 Uložení povinnosti obviněnému nahradit poškozené společnosti škodu podle § 228 odst. 1 trestního řádu však brání ustanovení § 140b insolvenčního zákona zakazující vydání rozhodnutí v soudních a rozhodčích řízeních o pohledávkách a jiných právech týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou, nebo na které se v insolvenčním řízení pohlíží jako na přihlášené, anebo o pohledávkách, které se v insolvenčním řízení neuspokojují, a to po dobu, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, s výjimkou soudních a rozhodčích řízení, která nejsou přerušena podle § 140a insolvenčního zákona.
- 15 V trestní věci obviněného P. Š. se v této souvislosti neuplatní výjimka ze zákazu vydání rozhodnutí zakotvená v § 140b větě za středníkem insolvenčního zákona, neboť se sice jedná o

pohledávku věřitele na náhradu škody způsobené trestným činem, ovšem v trestním řízení o tomto trestném činu nebyl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka-obviněného.

- 16 Krajský soud v Brně však výše uvedené skutečnosti nezohlednil, a to navzdory sdělení obviněného při výslechu (č. l. 537), že je v dané době v insolvenčním řízení, do kterého se ostatně přihlásila i poškozená společnost se svojí pohledávkou (č. l. 386-388).
- 17 Insolvenční řízení přitom jako prostředek generálního řešení vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli je nutné upřednostnit před individuálním uplatňováním pohledávek, čemuž odpovídá přednostní aplikace § 140b insolvenčního zákona, který je ve vztahu k trestnímu řádu *lex specialis*. Stejně se vyjadřuje i judikatura Ústavního soudu (nález ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. I. ÚS 3523/16) a Nejvyššího soudu (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 8. 2015, sp. zn. 8 Tdo 833/2015, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 5. 2015, sp. zn. 8 Tdo 469/2015, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 12. 2019, 7 Tz 83/2019).
- 18 Z výše uvedeného vyplývá, že Krajský soud v Brně uložil rozsudkem obviněnému povinnost k náhradě škody poškozené společnosti, ačkoliv mu v tom bránila zákonná překážka spočívající ve zjištění úpadku obviněného a probíhajícím insolvenčním řízení. Krajský soud v Brně tak svým postupem porušil v neprospěch obviněného ustanovení § 228 odst. 1, § 229 odst. 2 a § 258 odst. 1 písm. f) trestního řádu a § 140b insolvenčního zákona.

Návrh

- 19 Navrhuji proto, aby Nejvyšší soud:
  - 1) podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že pravomocným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 7. 7. 2020, č. j. 8 To 132/2020-595, byl porušen zákon v neprospěch obviněného P. Š. v ustanoveních § 228 odst. 1, § 229 odst. 2 a § 258 odst. 1 písm. f) trestního řádu a § 140b zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon);
  - 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 7. 2020, č. j. 8 To 132/2020-595 ve výroku, kterým bylo rozhodnuto o uplatněném nároku poškozené na náhradu škody a další rozhodnutí na zrušený výrok rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu;
  - 3) podle § 270 odst. 1 trestního řádu přikázal Krajskému soudu v Brně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.